

W ewidencji i w rejestrach Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znajdują się łącznie 3634 obiekty położone w powiecie leszczyńskim. To m.in. 2 zamki oraz 41 pałaców i dworów.

Uchwalony w styczniu br. Program opieki nad zabytkami dla powiatu leszczyńskiego na lata 2021-2024 zawiera wiele interesujących informacji na temat dziedzictwa historycznego naszego regionu.

Do rejestru obiektów zabytkowych z terenu powiatu leszczyńskiego wpisanych zostało 170 obiektów, a w ewidencji ujętych zostało także 898 innych zabytków (obiektów architektonicznych, parków i cmentarzy). Natomiast zabytków ruchomych w rejestrze widnieje 731, w ewidencji – 1779, ponadto jest 56 rozpoznanych stanowisk archeologicznych.

Ze względu na znaczenie oraz formę ochrony i opieki najważniejsze zabytki powiatu to założenie rezydencjalno – urbanistyczne Rydzyny (zamek z oficynami i parkiem oraz centrum miasta), uznane w 2017 r. za Pomnik Historii.

Najwięcej zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru znajduje się w gminie Rydzyna – 50, w pozostałych gminach ich liczba kształtuje się następująco: Krzemieniewo i Osieczna – po 31, Świeciechowa – 20, Włoszakowice – 18, Lipno – 15 i Wijewo – 5.

W powiecie leszczyńskim do rejestru wpisano trzy układy urbanistyczne wraz z zespołami budowlanymi – w Rydzynie, Osiecznej i Świeciechowie. Ponadto w rejestrze znajdują się cztery układy ruralistyczne, czyli wiejskie – Drzeczkowa, Gołanic, Krzycka Małego i Pawłowic.

Warto podkreślić, że w powiecie leszczyńskim znajdują się dwa zamki (w Rydzynie i Osiecznej) oraz aż 41 pałaców i dworów. Na szczególną uwagę zasługują najstarsze - gotyckie – kościoły (wzniesione do XVI wieku) – Długich Starych, Mórkowie, Osiecznej, Wilkowicach i Zbarzewie. Niezwykle urokliwe są też kościoły drewniane – w Dąbczu, Drzeczkowie, Jezierzycach Kościelnych, Kaczkowie, Niechłodzie, Oporowie i Świerczynie.

Ponadto w rejestrze znajduje się: 8 rządcówek i oficyn, 8 zespołów folwarcznych, 11 spichlerzy, 3 kuźnie, 4 stodoły i budynki gospodarcze, 21 chlewni, obór, owczarni i stajni, 5 gorzelni i lodowni, 5 wozowni i ujeżdżalni, 13 wiatraków oraz 42 parki i 7 alei.

[Program opieki nad zabytkami dla powiatu leszczyńskiego na lata 2021-2024](#)